

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola speciální, Psáry, Jílovská 141

Jílovská 141, 242 44 Psáry

Identifikátor: 600 022 099

Termín konání inspekce: 22. a 23. květen 2007

Čj.	ČŠI-1123/07-02
Signatura	bb4na531

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Základní škola speciální, Psáry, Jílovská 141 (dále škola), která poskytuje vzdělání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (zejména žákům s těžkým mentálním postižením, více vadami a artismem), je příspěvkovou organizací. Zřizovatelem je Středočeský kraj se sídlem Praha 5, Zborovská 11. Škola sídlí v nově postavené budově *Domova Laguna, poskytovatele sociálních služeb* (dále Domov) a ve vzdělávacím procesu využívá jeho nadstandardní a účelné zařízení. Škola a Domov mají společného ředitele. Toto personální zabezpečení na úseku managementu obou organizací se velmi příznivě promítá do jejich vzájemné spolupráce ve všech oblastech (organizace volného času žáků a akcí v rámci vzdělávací činnosti, rehabilitační péče atd.). Většina žáků je současně klienty Domova, který zajišťuje celoroční, celotýdenní nebo denní péči.

Základní škola speciální s kapacitou 20 žáků má ve školním roce 2006/2007 dvě třídy, v nichž je celkem zařazeno 9 žáků (2., 6., 9. a 10. ročník) a 3 individuálně integrovaní žáci přípravného stupně speciální základní školy. Škola organizuje kurz pro získání základů vzdělání pro ty žáky, kteří byli dříve osvobozeni od povinné školní docházky. V kurzu (třetí třída) se vzdělává 7 žáků.

Ve škole se vzdělávají žáci podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22, ve znění pozdějších úprav a Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy čj. 15 988/2003-24. Devět žáků se vyučuje podle individuálních vzdělávacích plánů.

Na vzdělávací programy školy navazuje komplexní rehabilitační péče Domova směřující k maximální možné míře socializace jeho klientů.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v základním vzdělávání.

Cíle inspekční činnosti:

1. Zjišťování a hodnocení formálních podmínek vzdělávání podle ustanovení § 144 odst. 1 písm. b), c), d), g) až j), e), f), § 28 odst. 1 písm. a), b) a § 149 odst. 2 písm. b), c), g), i), j) školského zákona v základní škole.
2. Hodnocení dopadu informačních a komunikačních technologií na výuku a učení v základní škole speciální.
3. Zjišťování a hodnocení podmínek školy k realizaci výchovy ke zdraví v základní škole speciální, včetně personálního řízení a personálních podmínek.

INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Zjišťování a hodnocení formálních podmínek vzdělávání podle vybraných ustanovení školského zákona

V dokumentech ověřující vznik školy jsou vybrané údaje v souladu se skutečností.

Údaje povinně zapsané ve školském rejstříku a ve zřizovací listině jsou v souladu se skutečností.

Ve školním roce 2006/2007 nebyla ve škole překročena kapacita povoleného počtu žáků.

Jednotky výkonu uvedené v příslušných výkazech odpovídají skutečnosti.

Škola podala po nabytí účinnosti školského zákona návrh na změnu údajů vedených v rejstříku škol a školských zařízení v souladu s ustanovením § 149 odst. 2 školského zákona (název a druh školy, místo poskytované školské služby).

2. Hodnocení dopadu informačních a komunikačních technologií na výuku a učení

Cíle rozvoje informačních a komunikačních technologií (dále ICT) a jeho dopadu na výuku a učení jsou obsaženy v ICT plánu školy 2006/2007, zpracovaném dle Metodického pokynu MŠMT čj. 30799/2005-551. Cíle tohoto plánu směřují k dalšímu proškolení pracovníků ve využívání ICT a postupnému zkvalitňování vybavení školy těmito technologiemi (programy a vybavení DVD mechanikami). V loňském školním roce se škole podařilo realizovat cíl ICT plánu pro rok 2005/2006 a zavést vysokorychlostní internetové připojení. Rozvojové projekty státní a informační politiky ve vzdělání škola nerealizuje.

Ředitel školy absolvoval kurz základních uživatelských znalostí. Učitele podněcuje k uplatňování ICT ve výuce. Podpora z jeho strany spočívá v kladení důrazu na kvalitní diagnostiku žáků ve vztahu k jejich vzdělávacím předpokladům a proškolení učitelů. Součástí této podpory je i vedení učitelů k vytváření výukových materiálů (převážně pracovních listů). Skutečnost, že všichni učitelé absolvovali školení v informační gramotnosti, se příznivě promítá do uplatňování těchto technologií ve výuce. Využívání a četnost uplatnění ICT ve vzdělávacím procesu závisí na míře zdravotního postižení jednotlivých žáků.

Dopad ICT na výuku a učení škola hodnotí v dokumentu *Přehled využívání odborné učebny ICT*, kde věnuje pozornost dosažené úrovni informační gramotnosti některých žáků a efektivitivnímu využívání počítačové učebny a výukových programů. Opatření směřující k trvalému rozvoji školy ve sledované oblasti nejsou stanovena. Počítačová učebna slouží i k výuce v rámci odpoledních a večerních kurzů celoživotního vzdělávání organizovaných Domovem.

Všichni učitelé jsou proškoleni v základních uživatelských dovednostech (úroveň Z) a jednom volitelném modulu školení poučených uživatelů (úroveň P1). Školení úrovně Z neabsolvovala pouze asistentka pedagoga. Koordinátor ICT není ustanoven. Jmenování koordinátora ICT plánuje ředitel v průběhu příštího školního roku v závislosti na absolvování příslušného školení. Vzdálená správa sítě je prováděna na základě smlouvy. Počet pracovních stanic žáků i učitelů v odborné počítačové učebně odpovídá výše uvedenému standardu. Všechny tyto pracovní stanice jsou připojeny na internet a vzájemně propojeny lokální počítačovou sítí. Administrativním účelům vedení školy i pedagogům slouží počítačové stanice Domova. Škola nenaplnuje Standard ICT služeb v oblasti prezentační techniky a nemá dosud v běžných učebnách vybudována přípojná místa. Tato skutečnost ale není pro její činnost riziková, stávající stav plně vyhovuje poskytované vzdělávací službě. Vzhledem k potřebám žáků je pozitivem vybavení počítačové učebny jedním interaktivním monitorem, který umožňuje práci na PC i žákům s výraznými obtížemi motoriky.

Rodiče byli o možnosti komunikovat se školou prostřednictvím ICT informováni. Tuto nabídku využívají všichni ti, kteří mají o své děti zařazené do ústavní výchovy zájem a současně mají přístup k internetu. Prostřednictvím e-mailu komunikují se svými rodiči i někteří žáci. Vyučující společně s Domovem se snaží svým žákům vyhledávat dobrovolníky pro komunikaci elektronickou poštou. Škola nezjišťovala podněty rodičů týkající se práce žáků s ICT ani žádné ze strany rodičů nezaznamenala. Svoji činnost prezentuje na webových stránkách Domova. Stránky nejsou po přestěhování školy do nového objektu aktualizovány, jejich obnova je plánována na období letních prázdnin.

Hospitováno bylo ve výuce těch žáků, jejichž zdravotní postižení není překážkou pro práci s ICT. Někteří žáci prokázali dovednost samostatně pracovat ve všech úkonech s elektronickou poštou a využívat internetové prohlížeče, některým podle potřeby poskytoval vyučující podporu. Jeho metodické dovednosti byly pro práci se žáky se zdravotním postižením příkladné.

Dopad ICT na výuku a učení je funkční i přesto, že vybavení informační a komunikační technikou nedosahuje standardu ICT služeb ve škole.

3. Zjišťování a hodnocení podmínek školy k realizaci výchovy ke zdraví v základní škole, včetně personálního řízení a personálních podmínek

Zjišťování a zhodnocení podmínek školy k realizaci výchovy ke zdraví

Vlastní hodnocení podmínek vzdělávání je objektivní s uvedením výrazných pozitiv a negativ. Výchovu ke zdraví škola nehodnotí izolovaně, ale komplexně ve vztahu k celkovému vzdělávání. Minimální preventivní program sociálně patologických jevů, vypracovaný na školní rok 2006/2007, vychází ze skutečnosti, že většině žáků jejich zdravotní stav neumožňuje přijít do styku se sociálně patologickými jevy. Preventivní program akcentuje oblast mimoškolních aktivit, navozování příznivého sociálního klimatu a psychické pohody, jako základní předpoklad efektivní prevence. Tím škola respektuje specifika svých žáků. K realizaci účinné prevence přispívá i vzájemná spolupráce s pracovníky Domova, zejména při zajišťování dohledu nad žáky a organizaci různých aktivit (např.: výlety, kulturní vystoupení pro veřejnost, pohybové vyžití).

Základní pravidla života školy včetně práv a povinností žáků a zaměstnanců školy, režimu školní činnosti, podmínek zajišťujících bezpečnost a ochranu zdraví žáků a podmínek zacházení s majetkem školy jsou jasně vymezena školním řádem. Součástí školního řádu jsou také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Rozvrh hodin respektuje psychomotorické zvláštnosti žáků (délka hodin, zařazování přestávek, integrace předmětů), je sestaven tak, aby výuka nebyla narušována odchodem žáků na rehabilitaci. Výchova ke zdraví prolíná většinou vzdělávacích předmětů, zejména předměty rozumová výchova a věcné učení. Během přestávek jsou k relaxaci žáků využívány třídy a prostory Domova, při příznivém počasí také jeho venkovní areál. Relaxační místnost využívají v průběhu výuky žáci se zvýšenou citlivostí vůči psychické zátěži.

Informační systém vůči žákům dobře funguje. Žáci jsou v bezprostředním kontaktu s vyučujícími i pracovníky Domova. Mají možnost kdykoli řešit své problémy nejen s vyučujícími, ale i s ředitelem školy, sociální pracovníci Domova i ostatními zaměstnanci. Během inspekční činnosti bylo patrné, že žáci všem pracovníkům důvěřují a mají k nim vřelý citový vztah. Ředitel školy je pro ně autoritou i důvěrníkem. Spolupráce školy se zákonnými zástupci, dle sdělení vyučujících, velmi dobře funguje, ale pouze u žáků, o něž mají jejich rodiče zájem a pravidelně je navštěvují. Kontakt s rodiči je zajišťován prostřednictvím osobních jednání návštěv rodičů v Domově a současně i ve škole, internetových stránek a účastí rodičů na různých školních akcích.

Vzdělávání probíhá ve třech kmenových třídách, odborných učebnách výpočetní techniky, hudební výchovy a logopedie, v relaxační místnosti a cvičné kuchyňce s jídelnou. Pro pohybové aktivity je využívána prostorná tělocvična a bazén, v letních měsících přilehlá zahrada, pro výuku i mimoškolní aktivity pracovní dílny. Uvedené prostory a jejich vnitřní vybavení jsou příkladné, čisté a pro žáky motivující. Pomůckami k výchově ke zdraví, které jsou uloženy v přilehlém kabinetě, je škola vybavena průměrně. Vlastní učebnice k této problematice žáci nemají. Řadu pomůcek, zejména pracovních listů, si vyučující zhotovují sami. Během školního roku jsou postupně doplňovány v závislosti na finančních možnostech školy.

Příjemná, nestresující pracovní atmosféra hospitovaných hodin podněcovala žáky k aktivitě s dostatkem času pro individuální tempo. Ze sledovaných činností a standardizovaných rozhovorů s vybranými pedagogickými pracovníky vyplývá, že interpersonální vztahy i vzájemná komunikace jsou ve škole velice příznivé. Klima školy a organizace výuky je prioritou ředitele školy při hospitační činnosti, neboť navozování psychické pohody je základní motivací pro aktivizaci žáků s těžkým zdravotním postižením.

Zjišťování a zhodnocení personálního řízení a personálních podmínek školy pro oblast výchovy ke zdraví

Výuku zajišťují tři vyučující, ředitel školy a pedagogická asistentka, s pracovními úvazky 4,3. Na jeden úvazek připadají čtyři žáci. Všichni pedagogové se průběžně podílejí na plnění dílčích cílů výchovy ke zdraví.

Ředitel má stanoveny dlouhodobé záměry rozvoje školy, které jsou konkretizovány v koncepčních záměrech a v dalších dokumentech. Prioritou je dosáhnout kvalifikovaného pedagogického sboru. Jedním z dalších cílů dle sdělení ředitele je zahájit v nejbližší možné době tvorbu školního kurikula. Ve škole jsou vytvořena funkční pravidla komunikace mezi ředitelem a ostatními zaměstnanci, učitelé jsou s ředitelem v denním kontaktu.

S koncepčními záměry ředitel seznamuje školskou radu. Spolupráci se školskou radou hodnotí jako dobrou.

Poradenské služby a osvěta v oblasti výchovy ke zdraví dobře funguje, je pro žáky i rodiče zajišťována ředitelem školy.

Ředitel provádí analýzu a popis pracovních míst. I když je pedagogický sbor stabilizovaný, má stanovena kritéria pro přijímání nových pedagogických pracovníků. Prioritou je zejména odborná kvalifikace a osobnostní vlastnosti uchazečů. Nekvalifikovaní pedagogové mají víceleté zkušenosti se vzděláváním žáků se speciálními potřebami. Metodickou i odbornou pomoc jim průběžně, při každodenních vstupech do výuky, poskytuje ředitel. Průměrný věk pedagogických pracovníků je 46 let.

Ředitel je ve funkci 15 let, má odbornou kvalifikaci. Neabsolvoval odborné kurzy pro vedoucí pedagogické pracovníky ani nestudoval školní management. Problematice výchovy ke zdraví věnuje značnou pozornost. Funkce zástupce ředitele, výchovného poradce ani školního metodika prevence nejsou ustanoveny. Tato skutečnost neovlivňuje negativně oblast řízení výchovy ke zdraví.

Z pěti pedagogů včetně ředitele školy mají dva odpovídající odbornou kvalifikaci. V souvislosti se změnou klientely Domova a následně školy byla ve školních rocích 2005/2006 a 2006/2007 prioritou v dalším vzdělávání oblast péče o žáky s více vadami (kombinace mentálního postižení se zrakovým nebo poruchami chování), kde všichni vyučující získávali i specifické poznatky z výchovy ke zdraví.

Personální řízení v oblasti výchovy ke zdraví je funkční, její personální zajištění vyžaduje z důvodu chybějící odborné kvalifikace některých pedagogů změnu. Klima školy a její prostředí jsou vynikající.

Hodnotící stupnice

příklad dobré praxe	standardní stav	rizikový stav
vynikající, příkladné	funkční, běžný stav	podprůměrný stav, vyžaduje změnu

DOKLADY, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina Pomocné školy Psáry, okres Praha - západ včetně přílohy ke zřizovací listině ze dne 18. června 2001, čj. OŠMS/1106/2001*
2. *Změna zřizovací listiny Dodatek č. 1 včetně přílohy ke zřizovací listině – Dodatek č. 1 ze dne 27. června 2005, čj. 9021/2005/ŠKO*
3. *Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 17. října 2001, čj. 26 055/01-21*
4. *Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 13. září 2005, čj. 27 577/05-21*
5. *Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 21. dubna 2006, čj. 7008/06-21*
6. *Příloha k žádosti o změnu zápisu školy nebo školského zařízení do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2005*
7. *Jmenování ředitele pomocné školy při Ústavu sociální péče v Psárech do funkce ze dne 21. července 1992, bez uvedení čj.*
8. *Potvrzení ve funkci ředitelky školy příspěvkové organizace Základní školy speciální, Psáry, Jílovská 141 s účinností od 1. září 2005, ze dne 19. října 2005, čj. 17943/2005/KUSK*
9. *Koncepce základní školy speciální Psáry ze dne 7. září 2006*
10. *Dlouhodobý záměr Základní školy speciální Psáry 2006 ze dne 11. října 2006*
11. *Představa o činnosti školy ve školním roce 2006/2007 ze dne 6. září 2006*
12. *Přehled využívání odborné učebny ICT ze dne 16. května 2007*
13. *Zpráva o vlastním hodnocení školy ze dne 28. června 2006*
14. *Řád základní školy speciální, bez uvedení data*
15. *Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků, bez uvedení data*
16. *Kritéria pro přijímání pedagogických pracovníků ze dne 5. září 2006*
17. *Minimální preventivní program na školní rok 2006/2007 ze dne 12. října 2006*
18. *Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. září 2006 ze dne 5. října 2006*
19. *Výkazy o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. září 2006 ze dne 5. října 2006*
20. *Plán ICT Základní školy speciální Psáry 2006/2006 ze dne 15. ledna 2005*
21. *Plán ICT Základní školy speciální Psáry 2006/2007 ze dne 15. srpna 2006*
22. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2004/2005 ze dne 27. října 2005*
23. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2005/2006 ze dne 11. října 2006*
24. *Přehled o DVPP pedagogických pracovníků, školní rok 2005/2006*
25. *Zápisy z pedagogických rad za školní roky 2005/2006 a 2006/2007*
26. *Rozvrh hodin podle tříd pro školní rok 2006/2007*
27. *Rozvrh hodin podle učitelů pro školní rok 2006/2007*
28. *Třídní výkazy všech tříd za školní rok 2006/2007*
29. *Třídní knihy všech tříd za školní rok 2006/2007*
30. *Hospitační záznamy za školní roky 2005/2006 a 2006/2007*
31. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků*

32. *Jednací řád školské rady při Základní škole speciální Psáry, Jilovská 141, příspěvkové organizace Středočeského kraje, bez uvedení data*
33. *Zápisy ze zasedání Rady školy ze dne 29. května 2006 a 27. února 2006*
34. *Volební řád školské rady Základní školy speciální Psáry ze dne 20. května 2005 včetně prezenční listiny*
35. *Inspekční zpráva ze dne 25. října 2002, čj. 023 230/02-1093*

ZÁVĚR

1. *Údaje uvedené v dokumentech souhlasí se skutečností.*
2. *Strategie a plánování, podpora ředitele školy směrem k využívání ICT ve výuce má příznivý dopad na vzdělávání žáků. Úroveň dovedností žáků při práci s ICT závisí ve velké míře na stupni jejich zdravotního postižení. Komunikace prostřednictvím výpočetní techniky je rodiči využívána. Dílčí nedostatky zjištěné v materiálním vybavení nejsou pro školu rizikem. Oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků je věnována pozornost.*
3. *Organizace vzdělávání a koncepční záměry školy přispívají k plnění dílčích cílů výchovy ke zdraví. Sociální klima školy a celkové prostředí je příkladné. Rezervy jsou v oblasti personálního zabezpečení vzdělávání z hlediska odborné kvalifikace pedagogického sboru.*
4. *Ve srovnání s inspekčním zjištěním v roce 2002 došlo v mnoha oblastech ke zlepšení: rozvrh hodin odpovídá potřebám žáků, škola je postupně vybavována novými pomůckami, vyučující se v souladu s koncepčními záměry školy účastnili dalšího vzdělávání. Proškolení učitelů v oblasti informační gramotnosti a příkladné zkvalitnění materiálních podmínek školy nyní příznivě ovlivňuje využívání ICT ve výuce i výchovu ke zdraví.*

V Praze 24. května 2007

razítko

Složení inspekčního týmu

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jarmila Rychlá	J. Rychlá, v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jitka Kozáková	Kozáková, v. r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí vedoucím týmu na adresu pracoviště, tj. Česká školní inspekce Arabská 683, 160 66 Praha 6. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Stvrzuji svým podpisem, že jsem byl seznámen s obsahem inspekční zprávy a že jsem převzal její originál.

V Psárech dne 25. 5. 2007

razítko

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Ladislav Adámek

Adámek, v. r.
ředitel školy

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	čj. podacího deníku ČŠI
Zřizovatel	20. 6. 2007	ČŠI-11348/07-02
Školská rada	20. 6 2007	ČŠI-1139/07-02

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. podacího deníku ČŠI	Text
xxx	xxx	Připomínky nebyly podány.